

ТКАЧЕНКО

Сергій Анатолійович
nukoblikaudit@inbox.ru

УДК 338.242.2:[65.012.122:338.43]

ПОШУК КРИТЕРІЮ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ
ПІДСИСТЕМИ ІНТЕГРОВАНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ
ФУНКЦІОНАЛЬНО РОЗВИНУТИХ СИСТЕМ СТРАТЕГІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ І ОБ'ЄДНАНЬ НА БАЗІ
БАГАТОЦІЛЬОВОГО ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНОГО АСПЕКТУ

THE CRITERIA SEARCHING FOR ECONOMIC EFFICIENCY EVALUATING
OF THE INTEGRATED ECONOMIC DIAGNOSTICS OF FUNCTIONALLY
DEVELOPED SYSTEMS OF STRATEGIC MANAGEMENT OF ENTERPRISES
AND ASSOCIATIONS ACTIVITY ON THE BASIS OF MULTI THEORETICAL
AND METHODOLOGICAL ASPECTS

к.е.н., доцент кафедри
обліку і аудиту, в.о.
ректора Вищого навчально-
технологічного університету
«Миколаївська політехніка»

У даній статті обґрунтовано, вимога щодо можливості визначення критерію оцінки економічної ефективності (якості) функціонування при створенні у функціонально розвинутих системах стратегічного управління діяльністю виробничих об'єднань й підприємств самостійної підсистеми інтегрованої економічної діагностики виконується повністю.

В даній статті обґрунтовано, вимога щодо визначення критерію оцінки економічної ефективності (якості) функціонування при створенні у функціонально розвинутих системах стратегічного управління діяльністю підприємств і об'єднань самостійної підсистеми інтегрованої економічної діагностики виконується повністю.

In this scientific article the requirement regarding the possibility of determining the evaluation criteria of economic efficiency (profitability) functioning in the creation of functionality systems of developed strategic management by activity industrial, scientific and industrial associations of independent subsystems the integrated economic diagnostics is done completely.

Ключові слова: багатоцільовий, база, діяльність, економічна ефективність, інтегрована економічна діагностика, критерій, об'єднання, оцінка, підприємство, підсистема, пошук, система стратегічного управління, теоретико-методологічний аспект та функціонально розвинута

Ключевые слова: база, деятельность, интегрированная экономическая диагностика, критерий, многоцелевой, объединение, оценка, подсистема, поиск, предприятие, система стратегического управления, теоретико-методологический аспект, функционально развитая, цель и эффективность

Keywords: multipurpose, base, activity, economic efficiency, is integrated economic diagnostics, criterion, unification, estimation, enterprise, subsystem, search, strategic management system, Theoretical aspects, functionally developed

ВСТУП

У сучасних умовах провівши дослідження наукових праць [1-10] і інших, представляється, що єдино правильним шляхом стосовно підсистеми інтегрованої економічної діагностики функціонально розвинутих систем стратегічного управління діяльністю промислових підприємств та науково-виробничих об'єднань буде змістовний пошук критерію оцінки економічної ефективності (якості) на базі загального теоретико-методологічного підходу.

МЕТА РОБОТИ полягає у пошуку критерію оцінки економічної ефективності (якості) функції планомірної економічної діагностики на базі цілого методологічного аспекту.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Теоретико-методологічним базисом статті виступає діалектичний метод і положення теорії інтегрованої економічної діагностики та стратегічного управління. У процесі дослідження знаходили використання наступні методи: абстрактно-логічний

(для теоретико-методологічного узагальнення і формулювання конклюдентів); монографічний (при дослідженні теоретичних та практичних методик функції інтегрованої економічної діагностики й системи управління); економіко-статистичний, розрахунково-конструктивний, порівняльний (при аналізі і оцінці стану інтегрованої економічної діагностики у системі управління); групування (із метою надання характеристики сучасної практики інтегрованої економічної діагностики у системі управління) й інше.

РЕЗУЛЬТАТИ

Багаторічна практика створення функціонально розвинутих систем стратегічного управління діяльністю промислових підприємств та науково-виробничих об'єднань свідчить, що існують два поняття, які групують все різноманіття економічного ефекту: економічний ефект у вартісному вимірі, який отримується у системі управління (E_1), і економічний ефект у вартісному вимірі, одержуваний у

керуваній системі (E_2). Перша група економічного ефекту обумовлена головним чином застосуванням більш прогресивних технічних засобів та ступенем реалізації можливостей нової технології обробки інформаційних даних. У практичних умовах обчислення економічного ефекту цього виду не викликає яких-небудь значних труднощів. Друга група викликана впливом інформації, отриманої за допомогою прогресивних технічних засобів і нової технології обробки даних, на виробничий процес. Цей вид економічного ефекту характеризує керувану систему та виникає у тих випадках, коли таке, що приймається на основі результатної інформації завдання управління призводить до інтенсифікації діяльності керуваної системи. До нього відноситься зменшення витрат або отримання додаткових вигод якісного і кількісного характеру на тій ділянці виробничо-господарського процесу, де використовуються результати вирішення завдання. Слід зазначити, економічний ефект даного виду не буде отриманий у разі неприйняття на основі результатної інформації завдання відповідного керуючого рішення, ін.

Саме отриманий економічний ефект (рентабельність) зазначених вище двох видів, на нашу думку, й повинен бути покладений в основу розрахунку критерію ефективності як створюваних систем управління взагалі, так і підсистеми інтегрованої економічної діагностики функціонально розвинених систем стратегічного управління діяльністю науково-виробничих об'єднань й промислових підприємств, який можливо представити у вигляді, формула(1):

$$K_{эф} = \frac{E_1 + E_2}{B}, \quad (1)$$

де: $K_{эф}$ – коефіцієнт оцінки економічної ефективності (рентабельності) створюваної підсистеми (функції) управління; B – витрати у вартісному вимірі на проектування, створення й функціонування підсистеми управління.

Досвід застосування даного критерію оцінки економічної ефективності показує, що виникають значні труднощі тільки із визначенням величини, яка у зв'язку із відсутністю у даний час науково обґрунтованої методології її розрахунку часто визначається зі значною похибкою, що накладає деякі риси огрубіння на кінцеві результати. Тим не менш, цей факт не може слугувати ключовою підставою для сумнівів у необхідності науково-практичного використання зазначеного узагальнюючого результуючого показника й інше.

Із точки зору системного підходу оцінка систем стратегічного управління об'єднаннями (підприємствами) тільки за одним узагальнюючим критерієм оцінки економічної ефективності виступає недостатньою, так як науково-виробничі об'єднання і промислові підприємства, будучи складними техніко-економічними та соціальними системами, діють в умовах обмежень, які неможливо всебічно врахувати за допомогою одного критерію. Тому, при проектуванні підсистеми інтегрованої економічної діагностики необхідно поряд із узагальнюючим критерієм оцінки

економічної ефективності (якості) використовувати ще і узгоджені із ним поодинокі критерії, які задовольняють одночасно декільком цілям підсистеми управління. Тобто, на практиці процес створення підсистеми управління зводиться до вирішення завдання векторної оптимізації, істотним моментом якого виступає вибір рішень, які одночасно у максимально можливій мірі задовольняють цілі підсистеми за різними критеріями оцінки економічної ефективності (якості). У якості таких поодиноких критеріїв оцінки економічної ефективності (якості) можуть бути прийняті: поодинокі економічні - приріст обсягу виробництва, підвищення фондодідачі, зменшення матеріаломісткості готової продукції, зростання продуктивності праці, зниження собівартості готової продукції та багато інших; поодинокі технічні – зниження трудомісткості економіко-аналітичних розрахунків, швидкість обробки техніко-економічної інформації, точність одержуваних результатів, релевантність (адекватність) інформаційних даних.

ВИСНОВКИ

Отже, вимога відносно можливості визначення критерію оцінки економічної ефективності (рентабельності) функціонування при створенні у функціонально розвинутих системах стратегічного управління діяльністю промислових підприємств й науково-виробничих об'єднань самостійної функції інтегрованої економічної діагностики виконується цілком і повністю.

Список використаних джерел

1. Бухонова, С.М. Сбалансированная система показателей как инструмент управления предприятием / С.М. Бухонова, Е.В. Трунова. - СПб.: Химиздат, 2004. - 148 с.
2. Денисов, А.М. Анализ качества и эффективности менеджмента на предприятии [Текст] / А.М. Денисов. - М.: Лаб. Книги, 2010. - 73 с.
3. Котова, Е.В. Имущество предприятия и комплексная оценка его финансового состояния / Е.В. Котова. - Москва: Лаборатория книги, 2010. - 77с.
4. Погосян, Р.Р. Антикризисное управление: система, процесс, диагностика [Текст]: монография / Р.Р. Погосян; под науч. ред. В.М. Джухи. - Ростов-на-Дону: Ростовский гос. эконом. ун-т, 2011. - 150 с.
5. Рудченко, О. Критерии оценки конечных финансовых результатов деятельности предприятия / Рудченко О. - М.: Лаборатор. книги, 2010. - 160 с.
6. Синяева, И.М. Модель коммерческой системы инновационного маркетинга / И.М. Синяева. - Москва: Дашков и К°, 2015. - 165 с.
7. Тавокин, Е.П. Исследование социально-экономических и политических процессов [Текст]: учеб. пособие / Е.П. Тавокин. - М.: ИНФРА-М, 2009. - 189 с.
8. Эмиров, Н.Д. Системная модель инновационного управления социальной сферой: монография / Н.Д. Эмиров. - М.: Проспект, 2016. - 144 с.
9. Эффективность управления социально-экономическим развитием административно-территориальных образований [Текст]: монография / [И.В. Луканова и др.]; под ред. В.И. Терехина. - Москва: ИНФРА-М, 2013. - 314, [1]с.
10. International bank for reconstruction and development (Washington). World bank technical paper. - Washington: World bank, 1986. - 28 см. № 472: A diagnostic framework for revenue administration / Jit B.S. Gill. - Washington: World bank, 2000. - VI, 53 с.